

Dotteren met FFR-meting

Uw voorbereiding op de behandeling

www.nwz.nl

Inhoud

Wat is een dotterbehandeling?	3
Hoe lang blijft u in het ziekenhuis?	3
Wat is een FFR-meting?	4
Uw voorbereiding op de behandeling	4
Dag van behandeling	5
De FFR-meting	7
De dotterbehandeling	7
Na het dotteren	8
Bijwerkingen en complicaties	9
leefregels voor thuis	10
Uw medische gegevens	10
Meer informatie	10
Uw vragen	10

In overleg met uw cardioloog krijgt u een dotterbehandeling, ook wel percutane coronaire interventie (PCI) genoemd. Het kan zijn dat u vooraf aan de dotterbehandeling een FFR-meting krijgt. U komt voor deze behandeling naar locatie Alkmaar van Noordwest Ziekenhuisgroep. In deze folder vindt u informatie over de dotterbehandeling en over uw voorbereiding op de behandeling.

■ **Wat is een dotterbehandeling?**

Een dotterbehandeling kan nodig zijn bij ernstige vernauwingen in de kransslagaders rond het hart. Bij deze behandeling worden de vernauwingen in de kransslagaders wijder gemaakt.

De bloedvaten rond het hart heten kransslagaders. Ze zorgen ervoor dat het hart genoeg zuurstof en voeding krijgt. Met een vernauwing lukt dat niet goed meer. Met dotteren wordt de vernauwing in de kranslagader opgerekt met een soort ballonnetje. Daardoor kan er weer genoeg bloed doorheen stromen. Meestal wordt er ook een stent geplaatst.

Gespecialiseerd behandelteam

U wordt begeleid en behandeld door een vast team van verpleegkundigen, hartfunctielaboranten en artsen. Zij werken in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de medisch specialist die u voor het onderzoek of de behandeling verwijst.

■ **Hoe lang blijft u in het ziekenhuis?**

Voor een dotterbehandeling verblijft u op de dagbehandeling of wordt u voor 1 of 2 dagen opgenomen. Dit beslist uw cardioloog.

Verblijf op de dagbehandeling

De dagbehandeling is van maandag tot en met vrijdag van 07:15 uur tot 19:30 uur open. U vindt de dagbehandeling op de tweede verdieping, huisnummer 223. De kortste weg naar de afdeling is via de ingang Metiusgracht.

U ligt op de dagbehandeling niet in een bed, maar u zit op een comfortabele stoel. Bent u niet in staat om een aantal uren op een stoel te zitten? Neem dan contact op met het secretariaat hartteam, telefoon 072 - 548 4493.

Geen bezoek

U deelt de dagbehandeling met andere patiënten. Rust is daarom belangrijk:

- u mag geen bezoek ontvangen
- uw begeleider/ partner mag niet blijven
- praat niet te hard, bel niet te vaak en zet de beltoon van uw telefoon zacht of uit

U kunt op de dagbehandeling gebruikmaken van gratis Wifi.

Pas na 19:00 / 19:30 uur naar huis?

Als u pas na 19:00 / 19:30 uur naar huis mag, wordt u (tijdelijk) overgeplaatst naar een verpleegafdeling binnen het hart-long centrum. Ook als u een nacht moet blijven, wordt u overgeplaatst naar de verpleegafdeling. Als u weer naar huis gaat, volgt vanaf deze afdeling uw ontslag uit het ziekenhuis.

■ Wat is een FFR-meting?

Bij twijfel over de ernst van (eventuele) vernauwingen in de kransslagaders wordt er eerst een FFR-meting (Fractional Flow Reserve) uitgevoerd. Afhankelijk van de uitslag van deze meting is een dotterbehandeling wel of niet noodzakelijk. Met een FFR-meting bepaalt de cardioloog nauwkeurig de reservecapaciteit van de kransslagader. De doorstroming van het bloed voorbij de vernauwing wordt in percentages weergegeven.

U vindt meer informatie in onze folder FFR-meting op www.nwz.nl

■ Uw voorbereiding op de behandeling

De opname in het ziekenhuis voor de dotterbehandeling start met een aantal noodzakelijke voorbereidingen.

Dag vóór opname/behandeling

- telefonische afspraak apothekersassistent: u wordt gebeld voor een gesprek met de apothekersassistent over uw geneesmiddelen. Dit gesprek is onder

andere nodig omdat het voor ons duidelijk moet zijn welke geneesmiddelen u gebruikt. Zorg dat u voor dit gesprek uw actuele lijst van uw medicijnen bij de hand heeft. U kunt dit overzicht opvragen bij uw eigen apotheek

- koorts: heeft u koorts -boven de 38 graden-, neem dan contact op met het secretariaat hartteam, telefoon 072 - 548 4493

Begeleiding nodig?

Heeft u tijdens uw hele opname begeleiding nodig? Wilt u dit dan doorgeven aan het secretariaat hartteam, telefoon 072 - 548 4493.

■ Dag van behandeling

Belangrijk: de dag van de behandeling kan een andere dag zijn, dan de dag van uw opname).

Eten en drinken

U mag vanaf 06:00 uur 's morgens geen cafeïne meer gebruiken: koffie, thee, energiedrankjes, cola en/of chocolade. U mag wel gewoon eten en drinken voor de behandeling.

Medicijnen

Op de dag van de behandeling neemt u uw medicijnen in zoals u gewend bent. Niet uw plasmedicatie, die kunt u beter na de behandeling innemen.

Belangrijk: neem uw medicijnen mee

Wilt u voor uw korte verblijf in het ziekenhuis uw eigen medicijnen van huis meenemen?

Diabetes Mellitus

Op de dag van de behandeling kunt u de gebruikelijke hoeveelheid insuline spuiten. Als het nodig is vraagt de verpleegkundige u om uw bloedsuiker te meten.

Belangrijk: neem insuline en glucose-meetapparaat mee

Denk er aan om uw insuline en uw eigen glucose-meetapparaat mee te nemen.

Gemakkelijke kleding, geen nagellak/bodylotion/sieraden

Op de dag van de opname/behandeling:

- trekt u wijde, gemakkelijk zittende kleding aan
- trekt u bij voorkeur geen veterschoenen aan en draagt u geen broekriem
- gebruikt u geen nagellak of bodylotion
- draagt u geen sieraden

Niet alleen naar huis

U mag na de dotterbehandeling niet alleen naar huis. Regel begeleiding en vervoer.

Wat neemt u mee?

- geldig identiteitsbewijs (rijbewijs, identiteitskaart of verblijfsvergunning)
- uw cardiologisch medisch paspoort, als u deze heeft
- toiletspullen en nachtkleding als u een nacht in het ziekenhuis blijft

Gang van zaken

Altijd eerst aanmelden

Iedereen die een afspraak heeft op locatie Alkmaar moet zich eerst aanmelden.

Dat kan op 2 manieren:

- thuis, online via uw patiëntenportaal Mijn Noordwest. U ontvangt per mail een digitale dagticket *of*
- in het ziekenhuis met uw identiteitsbewijs bij de aanmeldzuil. U ontvangt een geprint dagticket

Bij aankomst op de dagbehandeling meldt u zich met de (digitale) dagticket aan bij de aanmeldzuil.

Belangrijk: op uw dagticket staat de geplande tijd van uw behandeling. Deze tijd is anders dan uw opnametijd. Houd de opnametijd aan als de tijd waarop u zich meldt.

Vorbereiding door verpleegkundige

Het kan zijn dat u even moet wachten in een dagverblijf:

- een verpleegkundige haalt u op en brengt u naar de dagbehandeling
- u krijgt een intakegesprek, waar uw partner/begeleider bij kan zijn. Na dit intakegesprek is het de bedoeling dat uw partner/begeleider weer vertrekt
- de verpleegkundige legt uit wat u kunt verwachten en u kunt natuurlijk uw vragen stellen. Ook bereidt de verpleegkundige u vervolgens voor op de ingreep:
  - controleert uw bloeddruk, temperatuur en hartslag
  - maakt zo nodig een hartfilmpje (ECG)
  - brengt zo nodig een infuusnaald in

U krijgt van de verpleegkundige een operatiejasje. Als u deze aan heeft, brengt een verpleegkundige u naar de katheterisatiekamer toe. Dit is een operatiekamer waar steriel gewerkt wordt. De arts die de ingreep uitvoert en de gespecialiseerde hartfunctielaboranten die assisteren, dragen daarom steriele uniformen. Hoe laat u precies aan de beurt bent, is moeilijk te zeggen. Dit komt doordat tussen de geplande ingrepen door ook acute patiënten onderzocht of behandeld moeten worden.

■ De FFR-meting

Als er is besloten om eerst een FFR-meting uit te voeren, krijgt u via een infuus eerst een medicijn. Dit bootst min of meer een lichamelijke inspanning na. U kunt hier even een onaangenaam gevoel van krijgen. Het onderzoek duurt ongeveer 1 uur. U blijft zo nodig na een FFR-meting voor observatie één nacht in het ziekenhuis.

■ De dotterbehandeling

U krijgt eerst een kleine verdovende prik op de plek waar de katheter (dun slangetje) wordt ingebracht. Meestal in de rechterpols, maar eventueel ook in de lin-

kerpols of in de lies. De cardioloog maakt vervolgens een gaatje in de slagader en schuift de katheter voorzichtig naar de vernauwing in de kransslagader. De dotterbehandeling begint en eindigt zoals een hartkatheterisatie.

Als de plaats van de vernauwing precies bepaald is, schuift de cardioloog een flinterdunne metalen draad met een ballonnetje door de katheter tot voorbij de vernauwing. Het ballonnetje wordt vervolgens opgeblazen. Omdat het bloedvat hierdoor afgesloten wordt, kunt u het typische gevoel van pijn op de borst ervaren. De cardioloog verwijdert vervolgens het ballonnetje en plaatst meestal een stent (hol buisje). Hierdoor blijft de kransslagader goed open. Het bloed kan daardoor weer goed door de ader stromen. De behandeling duurt ongeveer één tot anderhalf uur.

Wat u van de dotterbehandeling voelt en de mogelijke bijwerkingen en complicaties zijn hetzelfde als bij een hartkatheterisatie (zie hierboven).

■ Na het dotteren

De cardioloog bespreekt met u tijdens de behandeling de voorlopige uitslag en mogelijke vervolgstappen.

Na de behandeling:

- haalt de verpleegkundige u op uit de wachtruimte van de onderzoekskamer
- als de behandeling bij u via de pols of de elleboog is verricht heeft u geen bedrust nodig en mag u meteen bewegen
- verloopt de behandeling via de lies, dan heeft u minimaal 2 uur bedrust in rugligging, iets glooiend omhoog. Na de bedrust moet u nog in beweging komen (mobiliseren) voor u met ontslag mag
- na de behandeling wordt het wondje regelmatig gecontroleerd op nabloeden
- u mag direct na de behandeling eten en drinken

Naar huis

Als er geen complicaties zijn mag u op advies en instructies van de verpleegkundige naar huis.

Als de behandeling via de pols of elleboog is gedaan, mag u na ongeveer 2½ uur naar huis.

Als de behandeling via de lies is gedaan, mag u na ongeveer 3 uur naar huis.

■ Bijwerkingen en complicaties

Doordat tijdens de dotterbehandeling de slagader wordt aangeprikt, is er een kans dat u een bloeding rond de prikplaats krijgt.

De kans is niet groot, maar het kan verder zijn dat (één van) de volgende complicaties optreden:

- afwijkingen van het hartritme
- overgevoelige reactie op de contrastvloeistof
- kramp bij de kransslagader
- vorming van bloedstolsels die een hartinfarct of herseninfarct kunnen veroorzaken
- overbelasting van de bloedsomloop en kortademigheid door de hoeveelheid contrastvloeistof
- beschadigingen van het bloedvat waardoor bloedingen kunnen ontstaan
- de kans is echt heel klein, maar het kan zijn dat al ernstig zieke patiënten na een dotterprocedure overlijden

Bij welke klachten waarschuwt u het ziekenhuis?

Binnen 24 uur

Neem bij (een van) de volgende klachten binnen 24 uur na ontslag contact op met het ziekenhuis:

- koorts (38,5°C of hoger)
- gevoeligheid in de lies/pols/elleboog
- roodheid of warmtesensatie van de pols of lies
- gevoelloosheid of pijn in de arm of huiduitslag

U neemt dan contact op met de eerste hart-long hulp (EHLH), telefoon 072 - 548 4321.

In de eerste week

Als de genoemde klachten in de eerste week na de behandeling optreden, neem dan contact op met het secretariaat hartteam, telefoon 072 - 548 4493.

■ leefregels voor thuis

Als u met ontslag gaat, is het belangrijk dat u de onderstaande adviezen opvolgt:

- u mag de eerste nacht na de behandeling niet alleen zijn. Dit in verband met de kans op nabloedingen
- u mag de eerste 3 drie dagen na ontslag geen voertuigen besturen of fietsen
- u mag de eerste 3 dagen geen kracht of druk op de pols zetten en niet tillen

■ Uw medische gegevens

Uw medische gegevens kunnen pseudo geanonimiseerd gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek, kwaliteitstoetsing en statistiek. Pseudo geanonimiseerd houdt in dat medewerkers van Noordwest Ziekenhuisgroep uw medische gegevens kunnen terugvinden, maar dat uw medische gegevens bij wetenschappelijk onderzoek, kwaliteitstoetsing en statistiek anoniem zijn.

■ Meer informatie

U vindt uitgebreide informatie over een dotterbehandeling op:

- www.hartstichting.nl
- www.nwz.nl > [hart-long centrum](#)

■ Uw vragen

Met klachten, vragen of voor meer informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat hartteam. Dat kan van maandag tot en met vrijdag van 08:30 tot 16:30 uur, telefoon 072 - 548 4493.

Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de dienstdoende huisarts. Zo nodig overlegt de huisarts met de dienstdoende specialist in het ziekenhuis.

■ Notices

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie   cardiologie
                          cardiologie - dagbehandeling
                          communicatie

Druk   Ricoh

Bestelnummer   326457

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl